

Grönskär (släckt men återtänd 2000-09-26)

Svenskt nr: 286600
Int.nr: C 6468-5
Lat./Long.: N 59 17, O 19 01
Tidigaste fyr år: 1770
Nuvarande fyr år: 1770
Automatiserad år: aldrig
Avbemannad år: 1961
Tornets höjd: 23,2 m
Lyshöjd över havet: 33,8 m
Lysvidd: 4 nm

Original optik: (Öppen stenkolseld)
Nuvarande optik: Sabik LED 155, bojlykta med lysdioder
Fyrapparat: Lysdioder, klipp
Övrig utrustning: Solpanel, batterier
Byggnadsmaterial: Granit och sandsten
Tornets färg & form: Gråbrunt åttakantigt torn, lite bredare nedtill

Fyrplatsbostäder: Uthyrda

Ägare: Fyrplatsen och marken överläts till Skärgårdsstiftelsen i Stockholms Län 1964 och fyren överläts 1984. Vissa hus och delar av ön ägs av privatpersoner mestadels från Sandhamn.

Kontaktperson: Erik Sundström Sandhamn 08-5715 3453, 5715 3341, 0703-779808 är tillsyningsman för naturreservat, fyr och byggnader. Fyren visas 10.00 - 16.00 alla söndagar i juli (reservation för dåligt väder). Den kan undantagsvis visas även andra tider. Se info www.skargardsstiftelsen.se "våra områden".

Vägbeskrivning: Bilväg Stockholm - Stavsnäs c:a 40 km (väg 222), även SL buss från Stockholm Slussen. Waxholmsbolaget (08-679 5830, www.waxholmsbolaget.se) angör Sandhamn året runt (c:a 40 min, c:a 8 nm). Därefter båt Sandhamn - fyren c:a 3 nm. Inga reguljära förbindelser men ring exvis Sandhamns båttaxi 08-5715 3555 eller Harö båttaxi 08-5715 7067. Tilläggnig vid bryggan på nordsidan av Grönskär endast vid gott väder.

Övrig information: Under första hälften av 1600-talet fanns ett högt sjömärke av trä som ändrades några gånger. År 1725 byggdes en ca 22 m hög spirbåk som blåste ner 1768. Den ersattes 1770 av en ca 11 m hög stenkolsfyr (ursprungligen tänkt som båk, ändrad till fyr under byggnadstiden) ritad av arkitekten Carl Fredrik Adelcrantz. År 1786 höjdes fyren till ca 18 m och själva tornet fick det utseende det har idag. År 1845 ersattes stenkolsgrytan av en lanternin på sockel, en tvåvevig mekanisk rovoljelampa (förbrukning 15 cl/tim) och en 3:e ordn. (1000 mm) dioptrisk trumlins 5 fack á 72° med 12 folierade konkava glasspeglar som krona. När fyren tändes 1 aug. 1845 klassificerades den som stillastående lentillefyr af 3:e ordningen och skenet syntes 4 mil. År 1864 ersattes speglarna av en katadioptrisk krona (11 ringar på 4 fack och 6 ringar på 1 fack). År 1873 installerades tvåvevig fotogenlampa (förbrukning 20 cl/tim) med oföränderlig bränsleyta, år 1888 trevevig moderatörlampa för fotogen (förbrukning 45 cl/tim) och år 1902 luxljus (förbrukning 35 cl/tim) samt både en persiennapparat och en intermittenshylsa med urverk och lod (start 1 sept 1903). Lanterninen är konstigt nog ej placerad mitt på tornet. Delar av den gamla träinredningen finns kvar i tornet. Fyren kallades på grund av sin skönhet för Östersjöns Drottning. Den togs ur drift 1961 och ersattes av den 20,5 m. höga Revengegrundets kassunfyr (nr. 286100, int.nr. C6470). Linsapparaten togs bort år 1963. Fyren är återtänd från 26 september 2000 som OCCAS fyr.

Skydd enligt lag: Byggnadsminne 1994. Delar av ön är naturreservat